

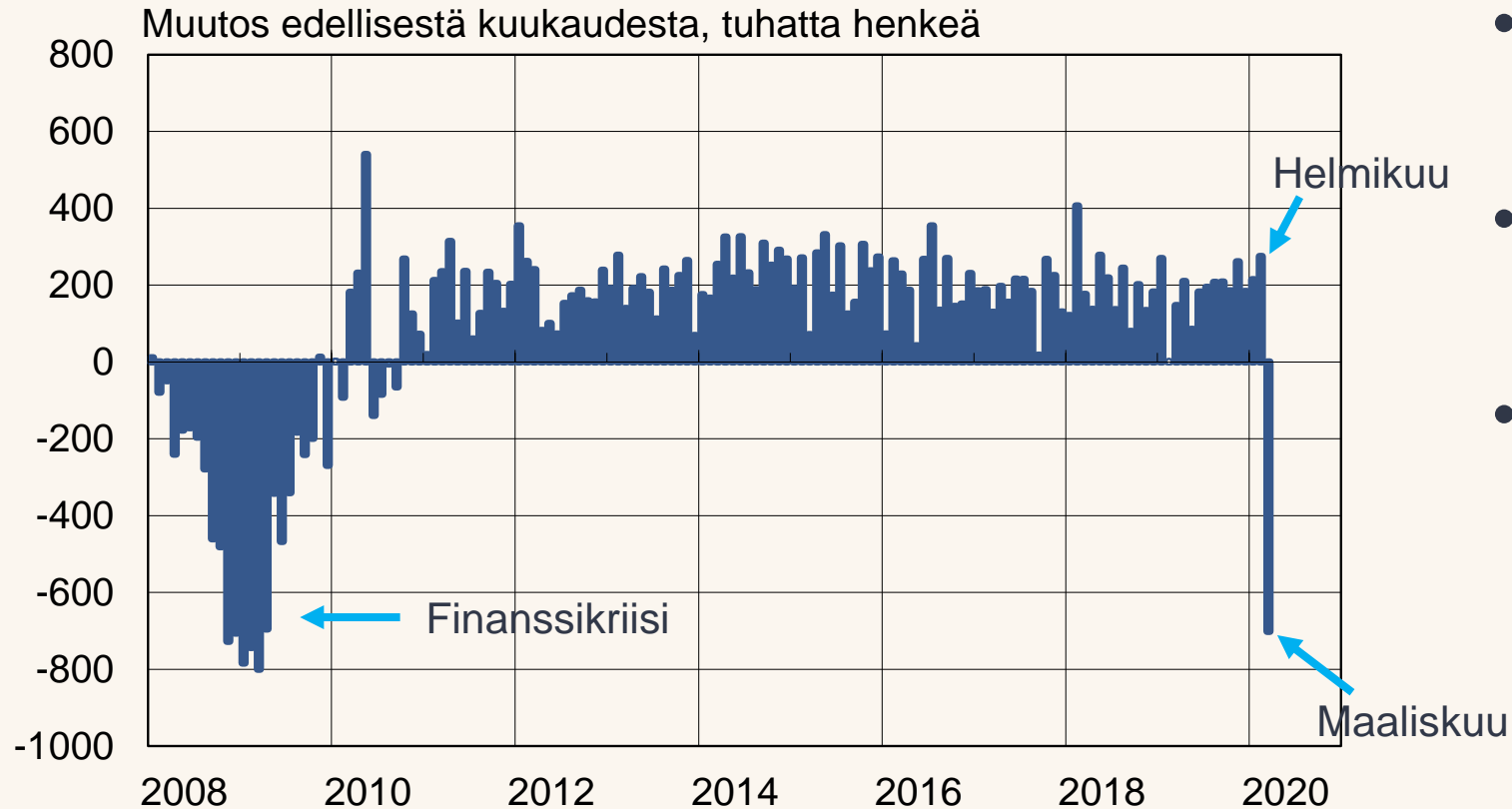
Koronakriisi ja talouspolitiikka

Neuvottelu julkisen talouden suunnitelmasta
Kehysriihi 7.4.2020

Pääjohtaja Olli Rehn
Suomen Pankki

Koronakriisi näyttää maailmantaloudessa vastaavan mittaluokaltaan finanssikriisiä, mutta on äkillisempi

Työllisten määrä Yhdysvalloissa maatalouden ulkopuolella

Lähde: US BLS.

39463

- Talous on nyt osin pysäytetty useassa maassa, jotta pandemia saataisiin hallintaan
- Tuotannon pudotus on hyvin jyrkkä, mutta sen ajallisesta kestosta on epävarmuutta
- Tulevaa kehitystä arvioidaan erilaisten skenaarioiden avulla – sekä **epidemian nujertamisen ajankohta** että **talouspolitiikka** vaikuttavat siihen, mikä skenaario tulee lopulta toteutumaan

Suomen talouden näkymät koronakriisin iskettyä

- Suomen Pankin päivitetyn laskelman mukaan Suomen BKT supistuu tänä vuonna 5–13 % (tarkemmin seuraavilla kalvoilla).
- Kohtalaisen nopeakin toipuminen on yhä mahdollinen, jos rajoitustoimia ei tarvitse pitää pitkään voimassa ja jos kyetään välttämään yritysten konkurssiaalto ja suurtyöttömyys.
- Riski pitempiaikaisista vaurioista on silti kasvanut – taloudelle ja työllisyydelle haitallisinta on rajoitustoimien jatkuminen pitkään.
- Mikäli terveydenhuollon voimavaroja lisäämällä voidaan nopeuttaa epidemian saamista hallintaan ja siten aikaistaa rajoitteiden purkamista, olisi lisäpanostuksilla hyvin suuret hyödyt paitsi terveyden myös kansantalouden kannalta.

SP:n kaksi laskelmaa 2.4.2020: vaihtoehtoisten koronastrategioiden taloudelliset vaikutukset

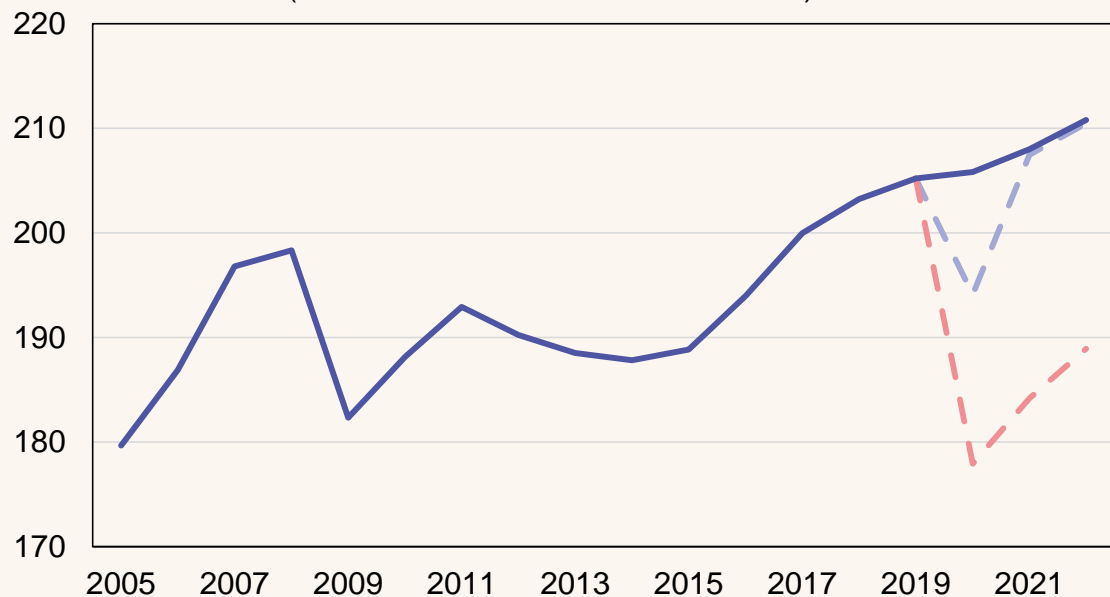
- **Laskelma 1: viruksen leviämisen nopea tukahduttaminen**
 - Yleiset rajoitustoimet ovat tiukkoja: viikoittainen tuotannon menetys koko taloudessa 28 %
 - Rajoitustoimet ovat voimassa 15.5.2020 asti, kunnes aletaan asteittain purkaa
 - Terveystieteiden kapasiteettia taudin testaamiseen, tartuntaketjujen jäljittämiseen ja tartuntatapausten eristämiseen lisätään merkittävästi, minkä ansiosta taudin leviäminen voidaan tukahduttaa
 - Vastatoimet tämänhetkistä tiukemmat
- **Laskelma 2: viruksen leviämisen hidastaminen**
 - Yleiset rajoitustoimet ovat lievempiä: viikoittainen tuotannon menetys 18 %
 - Epidemian rajoitustoimet rajataan vain välttämättömiin viruksen leviämisen hidastamiseksi niin, ettei sairaanhoidon kapasiteetti ylittyisi
 - Rajoitustoimia joudutaan jatkamaan pidempään, 30.9.2020 asti
 - Rajoitustoimet vastaavat tämänhetkisiä

Mitä kauemmin rajoitustoimia joudutaan pitämään voimassa, sitä voimakkaampi on taantuma

BKT

- - Laskelma 1: Viruksen nopea tukahduttaminen
- - Laskelma 2: Viruksen leviämisen hidastaminen
- Suomen Pankin ennuste, joulukuu 2019

BKT:n määrä (mrd. euroa viitevuoden 2010 hinnoin)

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

6.4.2020
eurojatalous.fi
39470@Korona_BKTtaso_Sken_042020_1

Laskelmien keskeiset tulemat

		2019	2020e	2021e	2022e
Bruttokansantuote, vuosikasvu (%)	Laskelma 1	1,0	-5,3	6,9	1,4
	Laskelma 2	1,0	-13,2	3,5	2,6
	Ennuste, joulukuu 2019	1,3	0,9	1,1	1,3
Työttömyysaste (%)	Laskelma 1	7	9	7	7
	Laskelma 2	7	11	11	10
	Ennuste, joulukuu 2019	7	7	7	6
Julkisen talouden alijäämä, suhteessa BKT:hen (%)	Laskelma 1	-1,1	-5,9	-1,9	-1,7
	Laskelma 2	-1,1	-10,3	-7,2	-5,8
	Ennuste, joulukuu 2019	-1,0	-1,5	-1,5	-1,5

Laskelma 1: viruksen nopea tukahduttaminen.

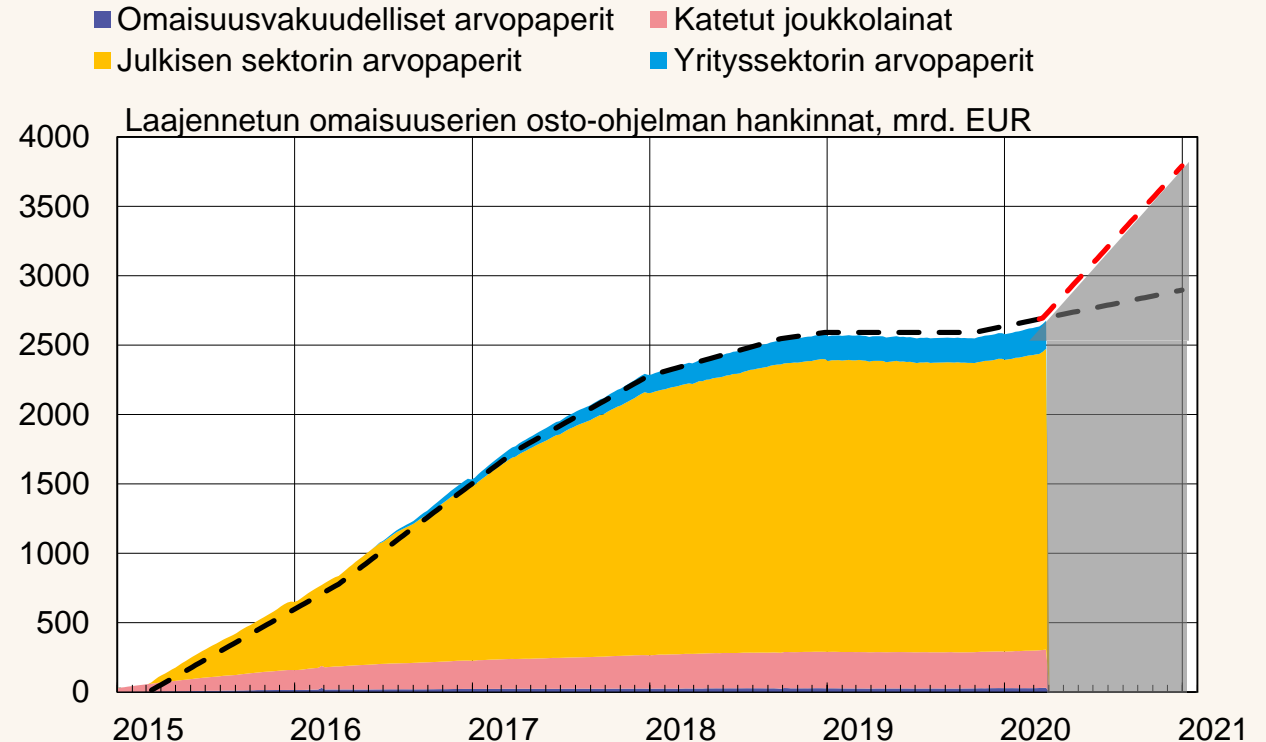
Laskelma 2: viruksen leviämisen hidastaminen.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

e: ennuste.

EKP pitää rahoitusolot erittäin kevyinä ja tukee siten euroalueen talouksia kriisin ylitse

- EKP päätti 18.3. uudesta pandemiaan liittyvästä osto-ohjelmasta (**Pandemic Emergency Purchase Programme**)
 - Ostoja 750 mrd. euron edestä, kestää vuoden 2020 loppuun
 - Täydentää muiden rahapolitiikkaa keventävien toimien vaikutusta
 - **Yhteensä eurojärjestelmä tekee netto-ostoja vuonna 2020 yli 1000 mrd. € edestä**
- EKP:n tavoitteena on turvata suotuisat rahoitusolot ja siten auttaa kaikkia talouden toimijoita selviytymään kriisin aiheuttaman äkkipysähdyksen ylitse

Mustalla katkoviivalla syyskuussa 2019 ilmoitettu tavoitetaso ja punaisella maaliskuussa 2020 ilmoitettu tavoitetaso.

Lähde: EKP.

39468@EAPP (2)

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan toimet yritysten rahoituksen turvaamiseksi

- SP ostaa yritystodistuksia miljardilla eurolla Suomessa
- EKP on antanut suurille pankeille mahdollisuuksia joustaa lisöpääoma- ja likviditeettivaatimuksista
- Fivan johtokunta laski pääomavaatimuksia yhdellä %-yksiköllä: laskennallinen vaikutus luotonantoon Suomessa +30 mrd. €
- EKP suositteli pe 27.3. (ja Fiva 28.3.) pankeille voitonjaosta pidättäytymistä 1.10. asti
- Pankkien on lupa olettaa olevan täysillä mukana kansallisissa talkoissa – etenkin kun niiden pääomavaatimuksia on helpotettu ja rahoituksen ehtoja eurojärjestelmästä tehty hyvin suotuisiksi

Poikkeuksellinen kriisi edellyttää poikkeuksellisia politiikkatoimia

- Kun monen yrityksen toiminta on nyt estynyt, nopeat tukitoimet konkurssien välttämiseksi ovat tarpeen – ilman kankeita prosesseja
- Suomen Pankin alustavat, suuntaa antavat laskelmat:

Kassa on tyhjä 3 kk:n rajoitusten jälkeen ilman lisävelkaa tai tukea

n. 50 %:lla yrityksistä

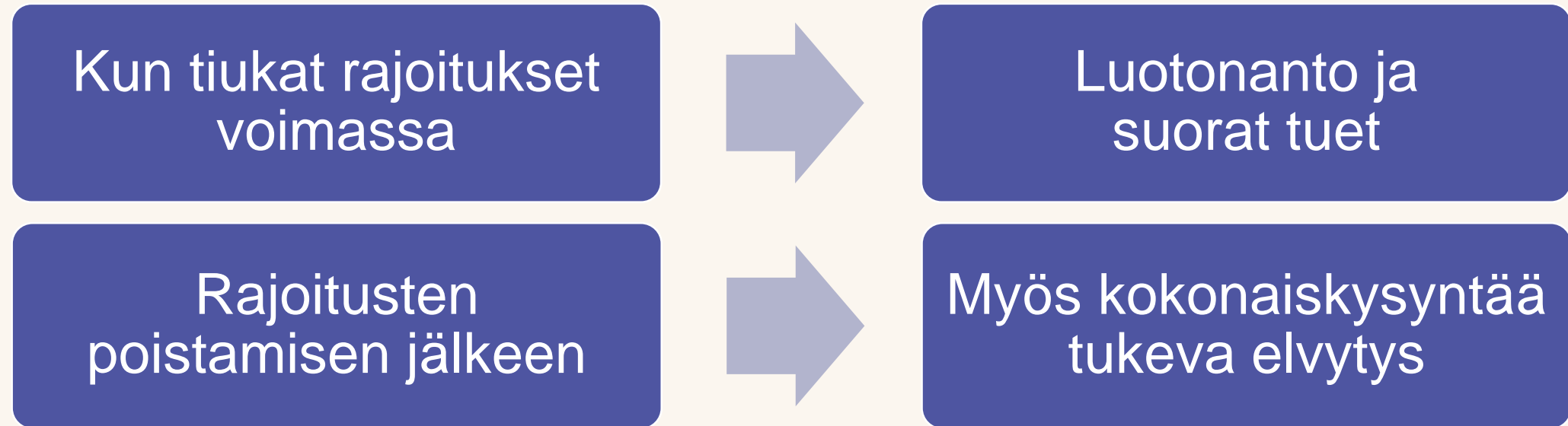
majoitus ja ravitsemus, kauppa

n. 20–50 %:lla yrityksistä

kuljetus ja varastointi, teollisuus

- Luotonannon ja maksulykkäyksien lisäksi tarvitaan suoraa tukea yrityksille, koska moni yritys ei voi tai ei uskalla velkaantua paljon

Politiikkatoimien painopisteitä kriisin eri vaiheissa

Kokonaiskysynnän tukeminen finanssipoliittisella elvytyksellä

- Ei auta ravintolaa silloin, kun se ei vielä saa olla auki
- Auttaa sitä silloin, kun se saa jo olla auki ja kun asiakkaat ovat vielä varovaisia ja velkaantuneita

Julkinen talous heikkenee tuntuvasti kriisin aikana, mutta kestävyysvajetta ei kannata unohtaa

- Julkisen velan kasvu on kriisin aikana välttämätöntä: yksityisen kysynnän sukeltaessa **valtion tase täysillä käyttöön taloudellisen aktiviteetin ylläpitämiseksi**
- Kriisin jälkeen edessä **aiempaa isompi tarve vahvistaa julkisen talouden kestävyttä**
 - Työllisyysasteen nostaminen rakenteellisilla uudistuksilla
 - Menojen kasvua jarruttava sote-uudistus, lopultakin

Nyt tärkeää toimia yhdessä, meillä ja muualla

- Euroopan mitassa talouskriisi on yhteinen ongelma, joka ei johdu minkään yksittäisen maan holtittomasta taloudenhoidosta
 - Kriisissä tarvitaan myös eurooppalaista solidaarisuutta.
- Eurooppalainen finanssipoliittinen elvytysohjelma on myös Suomen etu, koska omakin taloutemme on hyvin riippuvainen Euroopan talouden kehityksestä ja elpymisestä.
 - Yksin voimme elvyttää kotimaista kysyntäämme, mutta vientiä emme.
- Pahemmastakin on selvitty – tästäkin selvitään, kun puhalletaan yhteen hiileen, sekä kotimaassa että kansainvälisesti

Kiitos!

suomenpankki.fi